

Flytt av tjänstepension i och med förhandling om bolån

PENSIONS
MYNDIGHETEN

Innehåll

Flytt av tjänstepension i och med förhandling om bolån	1
Förord	3
Sammanfattning	4
1. Inledning	5
2. Flytträtten inom tjänstepensionen	7
3. Analys.....	12
4. Slutsats	15
Referenser	16

Philip Berlin Jarhamn

Erik Ferm

Datum: 2026-03-19

Dokumentbeteckning: PID290766

Version; 1.0

Diariennr: VER 2026-88

Förord

Pensionsmyndighetens uppdrag är att administrera och betala ut den allmänna pensionen. Vi ska ge såväl generell som individuell information om hela pensionen samt informera om vilka faktorer som påverkar pensionens storlek och tydliggöra vilka konsekvenser olika val kan få för pensionen. Vidare ska myndigheten stärka pensionärer och pensionssparare som konsumenter inom pensionsrelaterade områden. Vi ska också följa, analysera och förmedla ålderspensionssystemets utveckling och effekter för enskilda och samhälle. Dessutom ska myndigheten säkerställa att felaktiga utbetalningar inte görs och motverka bidragsbrott.

I denna rapport beskrivs hur flyttmarknaden för tjänstepensionsförsäkringar har förändrats och utvecklats sedan 2007. Det konstateras att en stor del av flyttarna idag sker i samband med förhandling om bolån. Därför genomförs en analys som ställer besparingen av en bolånerabatt mot kostnaden av en högre avgift på tjänstepensionen. Analysen visar att en lägre avgift på tjänstepensionen är viktigare än en bolånerabatt.

Rapporten har skrivits av Philip Berlin Jarhamn (projektledare) och Erik Ferm.

Stockholm, 19 mars 2026.

Kristian Seth

Analyschef, Pensionsmyndigheten

Sammanfattning

Sedan flytträtten för pensionsförsäkringar infördes 2007 väljer allt fler individer att flytta sitt tjänstepensionskapital till en ny förvaltare. Under 2025 beräknas cirka 114 miljarder kronor ha flyttats mellan olika pensionsförsäkringar. Möjligheten att flytta sin pensionsförsäkring är i grunden positiv, eftersom den stärker konkurrensen på marknaden och ökar individens valfrihet. I första hand bör en flytt motiveras av byte av lägre avgifter eller bättre villkor. Om flytten görs i samband med ett helkundserbjudande, till exempel en bolånerabatt, blir det svårare att värdera den totala kostnaden. Vad ska man tänka på när frågan om att flytta sin pension kommer upp i samband med en förhandling om bolån?

Tjänstepensionsbolagens senaste flyttrapporter visar att en stor del av flyttarna inom kollektivavtalad tjänstepension sker i samband med förhandling om bolån. Här finns en potentiell problematik som grundar sig i att tjänstepensionen kan upplevas som avlägsen och svår att överblicka, medan en lägre bolåneränta märks direkt i plånboken. Om man inte jämför alternativen noga och förstår vilken försäkring man flyttar till, finns det risk att kunden fattar ett beslut som på lång sikt blir kostsamt. Detta eftersom en till synes förmånlig bolånerabatt kombineras med ett pensionssparande som kan leda till större förlust i pensionskapitalet över tid, till exempel till följd av högre fondavgifter. Rapporten visar att en bolånerabatt på 0,1 procent kan ge en besparing på cirka 30 000 kronor över 29 år vid ett bolån på 2 miljoner kronor. Samtidigt kan en högre avgift om 0,3 procentenheter i tjänstepensionen minska pensionskapitalet med cirka 167 000 kronor under samma period. Om frågan om att flytta tjänstepensionen tas upp i en bolåneförhandling är det viktigt att tänka på följande:

- Se bolånet som ett eget beslut, skilt från en eventuell flytt av tjänstepensionen.
- En låg avgift i tjänstepensionen är viktigare än en tillfällig ränterabatt på bolånet. Om flytten innebär en tjänstepensionsförsäkring med högre avgift är det oftast en dålig affär att flytta. Jämför avgiften du har idag med den avgift som den nya försäkringsgivaren erbjuder.
- Se till att välja en försäkring som passar din risknivå och hur aktiv du vill vara. Vill du låta försäkringsbolaget sköta placeringarna och ha en garanti på nivån av utbetalat belopp så kan en traditionell försäkring vara rätt. Vill du själv välja fonder och är beredd att ta högre risk, det vill säga välja aktiefonder i större utsträckning, passar en fondförsäkring bättre.
- Be om en samlad kostnadsredovisning från båda bolagen. Då blir det lättare att se den faktiska skillnaden. Avgifterna går också att jämföra på Konsumenternas hemsida.

1. Inledning

Flyttmarknaden för tjänstepensioner har i takt med regelförenklingar blivit allt större. Möjligheten att flytta sin tjänstepension mellan förvaltare är positivt, då det skapar konkurrens som kan leda till bättre service, tjänster och pris. Flytträtten möjliggör att pensionssparare kan välja bort dyra försäkringar. De flyttar som sker bör dock vara genomtänkta och gjorda utifrån ett eget beslut. Flytträtten är en möjlighet med även en risk, eftersom flytten kan ske till en dyrare eller sämre försäkring. Ibland kan valet av flytt bli extra svårt att värdera, till exempel om ett erbjudande om flytt paketeras ihop med andra finansiella produkter. Aktörer med flera olika finansiella produkter kan erbjuda konsumenter helkundsrabatter, på till exempel bolån, mot att tjänstepensionen flyttas till deras förvaltning.

Förvalsbolagens flyttrapporter visar att det är många som flyttar just vid förhandling med banken om bolånet. I dessa situationer behöver konsumenten veta vilka detaljer som är viktiga att vara uppmärksam på för att kunna avgöra om den aktuella flytten är ett bra val.

Syftet med denna rapport är att skapa en överblick över regelverket för flytt av tjänstepension samt en vägledning för de som blir erbjuden ränterabatt på sitt bolån mot en flytt av sin tjänstepension. Rapporten presenterar hur olika fondavgifter påverkar tjänstepensionskapitalet samt hur mycket räntekostnaden minskar genom en erbjuden ränterabatt.

Att räkna ut en exakt avgiftsnivå i förhållande till rabattnivå där det med säkerhet lönar sig med en flytt är inte särskilt meningsfullt eftersom såväl avgifter som ränterabatter kan förändras över tid. Ränterabatter upphör i många fall efter ett år, eller vid bindningstidens slut, och kräver sedan en omförhandling.

I anslutningsavtalen ställer parterna villkor på försäkringsgivarna, till exempel marknadsföringsförbud för andra produkter i samband med information om tjänstepension. Inom kollektivavtalen Avtalspension SAF-LO och AKAP-KR har man dessutom uttryckligen förbjudit denna typ av villkorad ränterabatt mot flytt av tjänstepensionskapital, så kallad korsförsäljning (Fora 2025, KPA 2024).

Pensionsmyndighetens uppfattning är, i likhet med vad som är förhandlat inom avtalspension SAF-LO och AKAP-KR, att besluten kring tjänstepension och bolån bör ske separat och inte förhandlas som ett paket.

De beräkningar som redovisas syftar dock att hjälpa de som vill flytta sin tjänstepension att ta välgrundade beslut och illustrera vilka vinster och förluster som kan uppstå. Det är också intressant om individen förstår vad de byter från och till, till exempel om bytet sker från en traditionell förvaltning till fondförvaltning, och vilka villkor som då ändras. Den senare beskrivningen görs utifrån redan publicerade undersökningar.

Tjänstepensionsbegrepp

Individuell tjänstepension: En pensionslösning som arbetsgivare som inte är anslutna till ett kollektivavtal eller vill komplettera befintligt kollektivavtal kan erbjuda. Arbetsgivaren bestämmer villkoren för pensionsavtalet, men individen kan i vissa fall välja hur kapitalet ska placeras.

Kollektivavtalad tjänstepension: En pensionslösning som arbetsgivare som är anslutna till ett kollektivavtal kan erbjuda. Kollektivavtalet reglerar villkoren för pensionsavtalet, och individen kan i de flesta fall välja hur hela eller delar av kapitalet ska placeras.

Individuellt pensionssparande (IPS): Ett alternativ till tjänstepensionssparande för egenföretagare och anställda utan tjänstepension. De kan fortsatt göra skatteavdrag för pensionssparande i IPS. Flytt mellan sparinstitut och val av sparformer kan göras.

Premiebestämd försäkring: En premiebestämd försäkring innebär att du betalar in en viss premie på din lön. Pensionens storlek bestäms av hur stor premien är, under hur lång tid den betalas in, avkastningen på sparandet samt avgifterna på sparandet.

Förmånsbestämd försäkring: En förmånsbestämd försäkring innebär att du är garanterad en viss procent av din slutlön. Pensionens storlek bestäms generellt av din lön och tjänstetid.

Traditionell försäkring: En förvaltningsform där försäkringsgivaren bestämmer hur kapitalet placeras. Brukar ha en garanti om nivån på det utbetalade beloppet.

Fondförsäkring: En förvaltningsform där försäkringstagaren bestämmer hur kapitalet placeras. Detta innebär att försäkringstagaren väljer risknivå, genom valet av fond.

Fribrev: En tjänstepensionsförsäkring som det inte längre aktivt betalas in premier till. Kapitalet kan då flyttas mellan försäkringar, om inte annat följer av försäkringens art.

Årlig avgift: En avgift som dras från det sparade kapitalet varje år. Brukar anges som en procentsats om avgiften är rörlig, eller som ett belopp i kronor om avgiften är fast. Traditionella försäkringar kan ha en maximal avgift som brukar anges i kronor.

Kapitalförvaltningskostnad: En kostnad som försäkringsbolagets tar för att förvalta kapitalet i en traditionell försäkring. Denna kostnad dras oftast inte som en avgift utan täcks genom att försäkringstagaren får en lägre avkastning på kapitalet.

2. Flytträtten inom tjänstepensionen

I början av 2000-talet påbörjades en lagstiftningsprocess med målet att möjliggöra och underlätta återköp samt flytt av privata och kollektivavtalade liv- och pensionsförsäkringar.¹ Flytträtten har sedan dess succesivt utvidgats, för att omfatta ett större antal försäkringar och villkor. Från och med 2007 omfattar flytträtten samtliga försäkringsavtal som har tecknats eller förnyats efter den 1 juli 2007, om inte annat följer av försäkringens art² och i den mån rätt till återköp eller överföring inte saknas enligt inkomstskattelagen (1999:1229).³

Under 2021 tydliggjorde lagstiftaren vilka kostnader som försäkringsföretagen fick beakta när de fastställde sina avgifter för en flytt.⁴ Efter 2022 blev det också möjligt att flytta avtal som hade tecknats innan den 1 juli 2007 förutsatt att avtalet avser individuella livförsäkringar där försäkringstagarna eller andra ersättningsberättigade bär placeringsrisken, vilket i dag utgörs av fond- och depåförsäkringar.⁵ Det pågår fortsatt diskussioner om åtgärder för att ytterligare förenkla flytträtten, bland annat att flytt inte ska kräva före detta arbetsgivarens godkännande.⁶

Flytträtten gäller premiebestämda, även kallade avgiftsbestämda, pensioner. Förmånsbestämda pensioner är inte kopplade till ett sparkapital utan är en utfästelse i form av en procentsats av en definierad slutlön och kan därför inte flyttas. Vad gäller tjänstepensionsförsäkringar är det endast individuella sådana som omfattas av flytträtten. Kollektivavtalade tjänstepensionsavtal omfattas av särbestämmelser i 20 kap. försäkringsavtalslagen (2005:104) som närmare ansluter till kollektivavtalsrätten.⁷

Flytt av liv- och pensionsförsäkringar är reglerade i försäkringsavtalslagen (2005:104) samt försäkringsrörelselagen (2010:2043) med tillhörande förordning försäkringsrörelseförordningen (2011:257). Försäkringstagaren har rätt att i samband med uppsägning av försäkringen få försäkringen ändrad till en premiefri försäkring (det vill säga fribrev) eller få försäkringens hela värde överfört till en annan försäkring, om inte annat följer av försäkringens art eller regler i 58 kap. inkomstskattelagen. Understiger pensionsförsäkringens tekniska återköpsvärde ett prisbasbelopp får den också återköpas. Försäkringsföretaget får dock ta ut avgifter i samband med flytten som motsvarar de direkta kostnaderna för den administrativa hanteringen av återköp eller överföringar, beräknade för försäkringar av samma

¹ Se Proposition 1998/99:87 s. 323.

² Se 11 kap. 5 § försäkringsavtalslagen (2005:104) och proposition 2006/07:26 s. 30–31.

³ Se Proposition 2006/07:26 s. 8.

⁴ Se Proposition 2020/21:33 s. 4.

⁵ Se Proposition 2021/22:74 s. 4.

⁶ Se Motion 2021/22:4366, Finansinspektionen (2023), Skr. 2024/25:75 s. 267.

⁷ Se Proposition 2006/07:26 s. 35–36 och proposition 2003/04:150 s. 351–353.

slag. Om flytt sker inom 10 år av tecknandet av försäkringen får även försäkringsföretaget ta ut en avgift som motsvarar kvarstående anskaffningskostnader som är direkt hänförliga till den återköpta eller överförda försäkringen. Avgiften får högst uppgå till ett belopp om 752 kr (år 2026) i försäkringar där försäkringstagaren eller andra ersättningsberättigade bär placeringsrisken.⁸ Om försäkringens värde uppgår till högst ett prisbasbelopp får försäkringsföretaget inte ta ut någon avgift. Om försäkringen omfattas av lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel gäller också att återköp eller flytt tidigast får ske efter ett år.

Under tiden som flytträtten utvidgades för privata försäkringar, började även de stora kollektivavtalen införa den i sina avtal. 2004 kunde privatanställda arbetare med kollektivavtalet avtalspension SAF-LO flytta sina premiebestämda tjänstepensioner. Tre år senare, 2007, kunde privatanställda tjänstemän inom kollektivavtalet ITP flytta sina premiebestämda pensioner (ITP 1 och ITPK-delen inom ITP 2). 2014 blev det möjligt även för kommunal- och regionalanställda med kollektivavtalen KAP-KL, och sedermera AKAP-KR, att flytta premiebestämda tjänstepensioner. Flytträtten blev tillgänglig för statligt anställda inom kollektivavtalet PA16 från och med 2017.

Hur stor del av kapitalet som får flyttas skiljer sig också mellan avtalen, inom SAF-LO och AKAP-KR får individen flytta allt premiebestämt kapital, men tidigare förmånsbestämda delar omfattas inte av flytträtten som tidigare konstaterats. Inom ITP1 får man också flytta allt kapital, men 50 procent av det inbetalda kapitalet måste ligga i en traditionell försäkring. I PA16 avdelning 1 och 2 är det individuella förhållanden som bestämmer hur stor del av kapitalet som får flyttas.

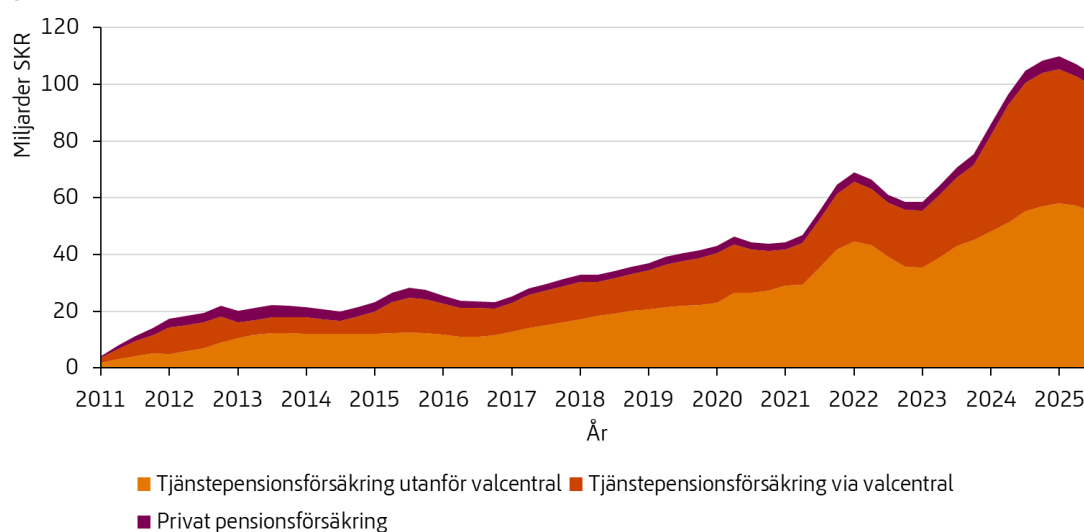
Tjänstepensionen inom PA16 avdelning 1 placeras i tre olika försäkringar varav en av dem är valbar och går att flytta. Den valbara delens premieinbetalningar motsvarar 2,5 procent av lönen för löner upp till 7,5 inkomstbasbelopp (ibb) och 20 procent av lön därutöver. Sett till premieinbetalningarna kan högst 63 procent flyttas medan resterande andel placeras i traditionella försäkringar förvaltade av Kåpan Tjänstepension. Inom PA16 avdelning 2 är avgiften till den valbara delen 2,5 procent av lön både under och över 7,5 ibb. Inom avdelning 2 finns även en fjärde förmånsbestämd försäkring, som inte är flyttbar. För de inom PA 16 avdelning 2 som inte har någon förmånsbestämd pension handlar det om 42 procent av de inbetalda premierna som går att flytta. För de som också har en förmånsbestämd pension blir det individuella förhållanden som påverkar hur stor andel av tjänstepensionen som är val-/flyttbar.

⁸ Avgiften får högst vara 1,27 procent av prisbasbeloppet. För 2026 ger detta $59\,200 * 0,0127 = 751,84$ kr.

Om en individ har arbetat under flera olika kollektivavtal samt med både förmåns- och premiebestämda tjänstepensioner kan det därför i praktiken vara omöjligt att samla alla tjänstepensioner hos en och samma förvaltare.

Utvidgningen av flytträtten syns också tydligt i hur volymen av flyttat pensionskapital har utvecklats under de senaste åren. Sedan 2011 har volymen som flyttats under ett år ökat med nästan 720 procent, från en volym om cirka 14 miljarder till en volym om 114 miljarder. Utvecklingen av flyttvolymen sedan 2011 illustreras nedan i Figur 1, uppdelat per försäkringstyp.

Figur 1 Flyttat pensionskapital per kvartal (Rullande årsvärden)

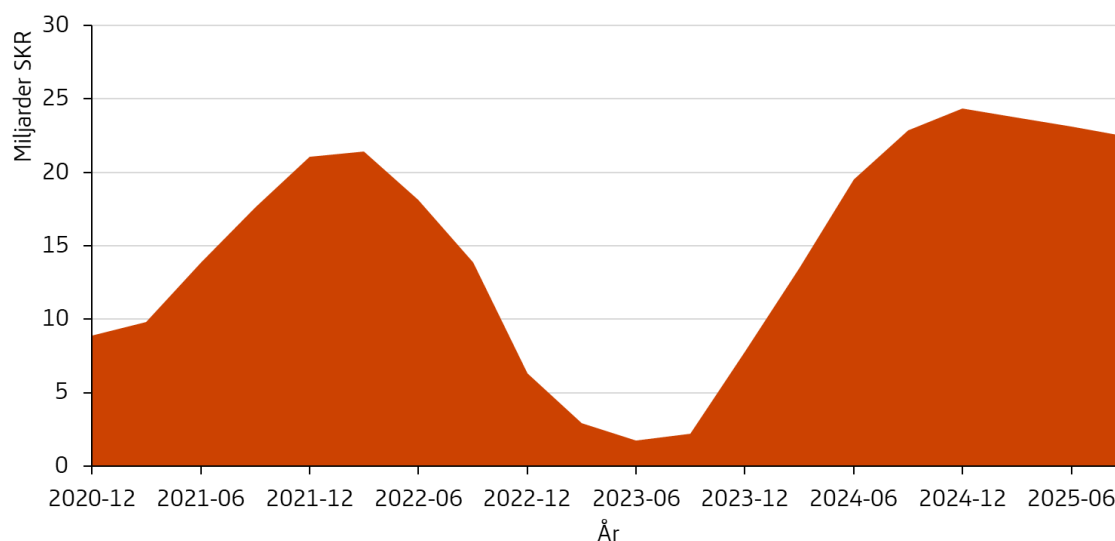
Källa: Svensk försäkring

Denna ökning kan förklaras av höjda premier i kollektivavtalen, samt att fler avtal omfattas av flytträtten. Att flyttvolymen ökar är inte problematiskt i sig. Det kan snarare vara positivt för konsumenterna då det bidrar till ökad konkurrens mellan förvaltarna och därigenom leder till lägre avgifter, bättre villkor och service. I förvalsbolagens flyttrapporter finns ett tydligt mönster i vad som individerna anger som orsak för flytten. En majoritet av spararna anger att de vill samla sina försäkringar på ett och samma ställe, för att få en bättre överblick över pensionssparandet. De näst vanligaste anledningarna var för att få högre avkastning, eller att en rådgivare rekommenderade flytten (AMF 2024, Alecta 2024, KPA 2024).

En trend som har syns i flyttströmmarna, vilket AMF (2024) lyfter i sin flyttrapport, är att en stor del av flyttarna inom den kollektivavtalade tjänstepensionen går från traditionella försäkringar hos förvalsbolagen till fondförsäkringar hos banker. Även andra bolåneaktörer har ett positivt nettoflöde

av flyttar. I Figur 2 nedan illustreras, utifrån Svensk Försäkrings statistik, flyttnettot till aktörerna⁹ som erbjuder bolån.

Figur 2 Flyttnetto till bolåneaktörer per kvartal (Rullande årsvärden)

Källa: Svensk försäkring

I en undersökning av tjänstepensionsflyttar som AMF redovisade 2024 angav en tredjedel, av de som angav att banken väckt tanken om flytt, att det var i samband med förhandlingen av bolån som flytten skedde (AMF, 2024). I sådana förhandlingar är det viktigt att förstå och inse konsekvenserna av vad man kommer överens om. Förvalens flyttrapporter visar till exempel att många byter från en traditionell försäkring till en fondförsäkring i och med flytten. Fondförsäkringar saknar den garanti som den traditionella försäkringen erbjuder, samtidigt som avgiftsnivån kan variera kraftigt. Om konsumenten är omedveten om detta, kan det innebära att konsumenten efter flytten har en försäkring som inte stämmer överens med deras preferens gällande försäkringsvillkor och risk. En bolånerabatt kan också vara tidsbegränsad, och måste då omförhandlas löpande.¹⁰ Som konstaterades tidigare i rapporten är så kallad korsförsäljning, det vill säga en erbjuden bolånerabatt villkorad till att tjänstepensionen flyttas, inte tillåtet inom avtalspensionerna SAF-LO och AKAP-KR. Inom ITP och PA16 är detta inte uttryckligen förbjudet. Även inom flera andra avtalsområden, samt för individuella tjänstepensioner, är det tillåtet att korsförsälja bolån och tjänstepension. I Finansinspektionens föreskrifter om försäkringsdistribution (16–20 §§ FFFS 2018:10) regleras dock att försäkringsdistributören har särskilda informationskrav vid korsförsäljning. Föreskriften anger bland annat att informationen inte får ge

⁹ Aktörerna som inkluderas är Avanza, Handelsbanken, Länsförsäkringar, Nordnet, Nordea, SEB, Skandia, Swedbank.

¹⁰ Finansinspektionen har beslutat om nya allmänna råd (FFFS 2025:12) som innebär att bolåneföretag skriftligt och minst en månad i förväg bör informera konsumenten om att rabatten på bolåneräntan är på väg att löpa ut. Det allmänna rådet börjar gälla den första juli 2025 (FFFS 2015:1).

intryck av att det är obligatoriskt att köpa det kombinerade avtalet eller paketet. Informationen får inte heller förhindra relevanta jämförelser med alternativa produkter eller tjänster. Finansinspektionen har lyft risken för att kunder råkar illa ut genom att flytten sker till fonder med högre avgifter.¹¹ Den ökade kostnad som de högre avgifterna på tjänstepensionen innebär riskerar att bli högre än den minskade räntekostnad som fås genom ränterabatten på bolånet. Det är svårt för kunder att värdera erbjudandet med tanke på hur lång tidshorisont ett pensionssparande handlar om och att ränterabatten är tidsbestämd och kommer att behöva omförhandlas igen framöver.

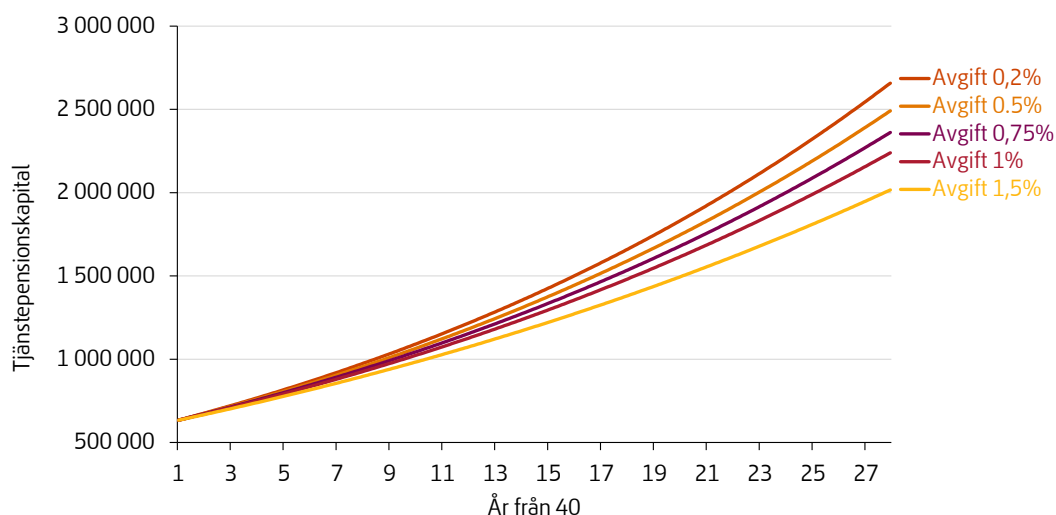
Bolånekostnaden är ofta väldigt konkret och något individen märker av direkt i hur mycket pengar som blir kvar i plånboken. Tjänstepensionen å sin sida kan kännas abstrakt, med komplexa strukturer och olika avgifter. Det är en avvägning mellan mer pengar nu, mot potentiellt mindre pengar i framtiden. För att ge konsumenter vägledning undersöker vi i denna rapport de centrala avvägningarna vid en förhandling om bolån och flytt av tjänstepension. Rapporten redogör för hur avgiften påverkar tjänstepensionskapitalet, samt hur mycket man sparar på en bolånerabatt under en längre tidshorisont.

¹¹ Dahlberg (2025) ”FI-chef varnar om lockpriser på bolån vid flytt av tjänstepension” i Svenska Dagbladet.

3. Analys

Den årliga rörliga kostnaden för förvaltningen av kollektivavtalad tjänstepensionen är mellan 0,05 till 0,4 procent av kapitalet.¹² De allra lägsta avgifterna har de traditionella försäkringarna men även många entréfonder (dit pensionsspararen först hamnar vid en flytt till en ny fondförvaltare) har numera avgifter under 0,2 procent. En flytt till en annan fond än entréfonden kan dock ha betydligt högre avgift än så. Avgiften får en stor betydelse när sparandet sker på lång sikt och en högre avgift kan minska den totala pensionen med flera hundratusen kronor i slutändan. För den som står inför ett val att välja mellan olika fonder inom samma kategori, eller mellan olika traditionella försäkringar, är det därför bra att välja den med lägst avgift. Figur 3 nedan visar förvaltning- eller fondavgiftens påverkan på ett genomsnittligt pensionssparande¹³ från 40 års ålder till pension.

Figur 3 Tjänstepensionskapitalets utveckling givet olika avgifter

Tabell 1 nedan visar hur pensionen per månad minskar av en högre förvaltningsavgift. Exempelberäkningen är för en 40-åring med avtalspension SAF-LO. Det minskade tjänstepensionskapitalet och minskningen av tjänstepensionen per månad är beräknade utifrån prognostiserad riktålder och redovisade i dagens penningvärde.

¹² Utöver den årliga avgiften förekommer ibland en mindre fast årlig avgift (0-75 kronor per år). I traditionella försäkringar tas även en kapitalförvaltningskostnad ut i storleksordningen 0,03-0,04 procent av kapitalet.

¹³ Baserat på standardtypfallets intjänade tjänstepensionskapital vid 40 års ålder och ett månatligt sparande om 4,5 procent av lönen. Antagande om avkastning följer pensionsbranschens prognosstandard.

Tabell 1 Skillnad i tjänstepensionskapital vid 69 års ålder efter fondflytt vid 40 års ålder, jämfört med ett utgångsläge med 0,2 % i avgift

	Avgift 0,5 %	Avgift 0,75 %	Avgift 1,0 %	Avgift 1,5 %
Minskat pensionskapital	166 980 kr	297 080 kr	419 530 kr	643 270 kr
Minskad tjänstepension per månad	770 kr	1 360 kr	1 920 kr	2 950 kr
Procentuell minskning	6,5%	11,6%	16,4%	25,2%

Not: Belopp har avrundats till närmsta tiotal.

Källa: Pensionsmyndighetens beräkning

En ökad fondavgift från 0,2 till 0,5 procent innebär att medianpersonen minskar sin framtida tjänstepension med ungefär 170 000 kronor vilket per månad innebär att pensionen minskar med drygt 770 kronor innan skatt. Innebär flytten att fondavgiften ökar från 0,2 till 1,5 procent innebär det en minskning av tjänstepensionskapitalet med drygt 640 000 kronor eller drygt 2 900 kronor per månad innan skatt. En till synes ganska liten höjning av förvaltningsavgiften av tjänstepensionen får med andra ord en stor påverkan på pensionen i slutändan.

Tabell 2 nedan visar hur mycket en erbjuden ränterabatt minskar räntekostnaden per miljon i bolån. Tabellen visar att en erbjuden ränterabatt på 0,1 procentenheter ger en minskad räntekostnad på 60 kronor per månad för ett bolån på 1 miljon kronor. Beräkningen är skalbar och samma ränterabatt innebär en minskad kostnad på 120 kronor per månad vid ett bolån på 2 miljoner och så vidare. Givet att vi bortser från eventuell amortering är räntekostnaden också enkelt skalbar per år. Exempelvis ger en ränterabatt på 0,3 procentenheter 200 kronor mindre i räntekostnader per månad för ett bolån på 1 miljon vilket efter 29 år handlar om 68 730 kronor, eller 51 490 kronor i dagens penningvärde.

Tabell 2 Minskad räntekostnad

Ränte-rabatt	Minskad räntekostnad per miljon i bolån per månad	Minskad räntekostnad per miljon i bolån under 29 år (nominellt)	Minskad räntekostnad per miljon i bolån under 29 år (realt)
0,1 %	60 kr	20 300 kr	15 200 kr
0,2 %	120 kr	40 600 kr	30 400 kr
0,3 %	200 kr	68 730 kr	51 490 kr
0,4 %	260 kr	91 640 kr	68 700 kr
0,5 %	330 kr	114 550 kr	85 820 kr

Not: Räntekostnaden per år efter ränteavdrag vid en ränta på 3,5% är till exempel 24 500 kr för ett bolån på 1 miljon kr och 101 600 kr för ett bolån på 4 miljoner kr. Belopp har avrundats till närmsta tiotal.

Källa: Pensionsmyndighetens beräkning

Utifrån exemplet att flytten ökar fondavgiften från 0,2 procent till 0,5 procent behöver ränterabatten vara betydligt högre än 0,5 procent, eller bolånet betydligt

större än 1 miljon, för att pensionsspararen totalt sett inte ska förlora på den högre fondavgiften. Vid en ränterabatt på 0,1 procent och ökad fondavgift från 0,2 till 0,5 procent behöver bolånet vara på minst 11 miljoner för att erbjudandet ska löna sig.

I majoriteten av fallen är alltså en flytt av tjänstepensionen till en förvaltning med högre avgift mot bolånerabatt en förlustaffär för konsumenten. En annan viktig problematik som tas upp i pensionsbolagens flyttrapporter är att många flyttar till en försäkringsform som de kanske egentligen inte föredrar. Vilken försäkringsform som passar dig är individuellt, och frågorna som är relevanta att besvara är följande:

- Vill jag att förvaltare sköter valen åt mig eller vill jag sköta placeringarna själv?
- Hur mycket risk är jag villig att ta?
- Föredrar jag ett garanterat belopp eller möjligheten till högre avkastning?

Den traditionella försäkringen är bra för dig som inte är intresserad av att sköta placeringen av din pension själv. Du får även ett garanterat belopp som gör sparformen mer trygg. Avgifterna är generellt sett låga, men avkastningen kan vara något lägre än i en fondförsäkring.

Fondförsäkring passar dig som själv vill välja vilka fonder ditt kapital ska vara placerat i. Försäkringen erbjuder ingen garanti och avgifterna kan vara något högre, men ger möjlighet till högre avkastningen än den traditionella förvaltningen. Vid val av fondförsäkring är en global aktiefond med låg avgift ett bra alternativ. Vill du inte själv välja fonder, men vill ha mer risk än vad som erbjuds i den traditionella försäkringen, finns entréfonder som till en början har hög andel aktier som sedan minskar i takt med att du blir äldre.

Finansinspektionen kommer genomföra en fördjupad analys av risker med flytt på tjänstepensionsmarknaden. Där kommer granskningen fokusera både på hur aktörer informerar konsumenten om förvaltningsform och även på förekomsten av korsförsäljning med till exempel bolånerabatt (Finansinspektionen, 2025).

4. Slutsats

Vad är viktigast att tänka på om man blir erbjuden en lägre bolåneränta mot flytt av tjänstepension? Varje situation är unik och det är individuella förutsättningar som avgör om flytten kan vara till fördel för dig eller inte. Men givet vår analys går det att konstruera några tumregler som är bra att ha med sig in i en förhandling.

- Se bolånet som ett eget beslut, skilt från en eventuell flytt av tjänstepensionen.
- En låg avgift i tjänstepensionen är viktigare än en tillfällig ränterabatt på bolånet. Om flytten innebär en tjänstepensionsförsäkring med högre avgift är det oftast en dålig affär att flytta. Jämför avgiften du har idag med den avgift som den nya försäkringsgivaren erbjuder.
- Se till att välja en försäkring som passar din risknivå och hur aktiv du vill vara. Vill du låta försäkringsbolaget sköta placeringarna och ha en garanti på nivån av utbetalat belopp så kan en traditionell försäkring vara rätt. Vill du själv välja fonder och är beredd att ta högre risk, det vill säga välja aktiefonder i större utsträckning, passar en fondförsäkring bättre.
- Storleken på det flyttade kapitalet spelar roll. Har man lite kapital i försäkringen kan en eventuell flyttavgift orsaka större kostnader än vad en lägre avgift och bolånerabatt sparar. Samtidigt kan en fast årlig kostnad för en befintlig försäkring med litet kapital vara ett skäl i sig för flytt.

För att jämföra avgifter behöver du titta på hela avgiftsbilden, inte bara en siffra. Kontrollera följande:

- **Årlig avgift i procent (förvaltningsavgift):** Hur många procent av kapitalet tas ut varje år? Även små skillnader, till exempel 0,3 procentenheter, kan få stor effekt över tid.
- **Fast avgift i kronor:** Finns det en fast avgift? Den påverkar särskilt om kapitalet är lågt.
- **Fondavgifter (om det är en fondförsäkring):** Förvaltningsavgiften är ofta bara en del av kostnaden. Se även vad fonderna kostar.
- **Eventuella flytt- eller uppläggningsavgifter:** Finns det engångsavgifter vid flytten?

Be om en samlad kostnadsredovisning i kronor per år från båda bolagen, baserat på ditt nuvarande pensionskapital. Då blir det lättare att se den faktiska skillnaden. Avgifterna går också att jämföra på Konsumenternas hemsida.

Referenser

AMF (2024), *Flyttrapport*.

Alecta (2024), *Flyttrapport*.

FFFS 2018:10. Finansinspektionens föreskrifter om försäkringsdistribution.

Finansinspektionen (2023), *Flytt av individuell tjänstepensionsförsäkring*.

Finansinspektionen (2025), *FI granskar risker med flytt på tjänstepensionsmarknaden*. <https://www.fi.se/sv/publicerat/nyheter/2025/fi-granskar-risker-med-flytt-pa-tjanstepensionsmarknaden/>

Fora (2025), Anslutning inom avtalspension SAF-LO.

KPA (2024), *Flyttrapport*.

Motion 2021/22:4366. *Med anledning av prop. 2021/22:74 En utvidgad rätt till återköp och flytt av fond- och depåförsäkringar*.

Prop. 1998/99:87. *Ändrade försäkringsrörelseregler*.

Prop. 2003/04:150. *Ny försäkringsavtalslag*.

Prop. 2006/07:26. *Flytt av försäkringssparande*.

Prop. 2020/21:33. *Avgifter vid återköp och flytt av fond- och depåförsäkringar*.

Prop. 2021/22:74. *En utvidgad rätt till återköp och flytt av fond- och depåförsäkringar*.

SFS 1999:1229. Inkomstskattelag.

SFS 2005:104. Försäkringsavtalslag.

SFS 2010:2043. Försäkringsrörelselag.

SFS 2011:257. Försäkringsrörelseförordningen.

Skr. 2024/25:75. *Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024*.

Dahlberg, J. (26 februari 2025). *FI-chef varnar om lockpriser på bolån vid flytt av tjänstepension*. Svenska Dagbladet.
<https://www.svd.se/a/73MKE4/fi-chef-varnar-om-lockpriser-pa-bolan-vid-flytt-av-tjanstepension>

www.pensionsmyndigheten.se

